

Eindtermen verzekeringsbemiddeling

Examen 1 – Basiskennis (algemeen “high level” examen)

Deel 2 – Diverse wetgeving

Onderwerpen	Eindtermen De personen die hun professionele kennis moeten bewijzen, kunnen:
De toepasselijke wetgeving betreffende de distributie van verzekeringsproducten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bepalen welke activiteiten (werkzaamheden) al dan niet begrepen worden onder het begrip verzekeringsdistributie (wet van 4 april 2014, art. 5 46°). 2. Bepalen welke activiteiten van verzekeringsdistributie niet onder de toepassing vallen van deel 6 van de wet en onder welke voorwaarden (wet van 4 april 2014, art. 258 §1 tot en met §3). 3. De volgende categorieën van verzekeringstussenpersonen herkennen op grond van hun definitie: verzekeringsmakelaar, verzekeringsagent, verzekeringssubagent en nevenverzekeringstussenpersoon, (wet van 4 april 2014, art. 5 21°/1, art. 5 21°/3, art. 5 21°/5, art. 5 21°/7 en art. 5 56°) en zich herinneren dat de verzekeringstussenpersoon in slechts één van de vermelde categorieën kan worden ingeschreven (wet van 4 april 2014, art. 259 §1). 4. De definitie herkennen van de verantwoordelijke voor distributie en de persoon die in contact staat met het publiek (wet van 4 april 2014, art. 5 21°/8a en 8b) en de verantwoordelijkheid bepalen van de effectieve leider (wet van 4 april 2014, art. 267) en zich herinneren dat al deze personen onderworpen zijn aan onder andere vereisten van beroepskennis en vakbekwaamheid en professionele betrouwbaarheid. 5. Zich herinneren dat de verzekeringstussenpersonen zich voorafgaandelijk dienen in te schrijven in het door de FSMA bijgehouden register van verzekeringstussenpersonen en nevenverzekeringstussenpersonen om activiteiten van verzekeringsdistributie te kunnen uitoefenen en verder moeten voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden om de inschrijving te behouden (wet van 4 april 2014, art. 259 §1 en §2 en art. 266). 6. De maatregelen en sancties herkennen die de FSMA mag treffen indien zij vaststelt dat de bepalingen van deel 6 van de wet van 4 april 2014 (andere dan de bepalingen van hoofdstuk 5) niet worden nageleefd (art. 311) en zich herinneren dat er strafsancties voorzien zijn voor de zwaarste inbreuken (art. 324 tot en met 330).

<p>De toepasselijke wetgeving betreffende de consumentenbescherming</p>	<ol style="list-style-type: none"> 7. Het toepassingsgebied van boek VI “marktpraktijken en consumentenbescherming” van het wetboek van economisch recht herkennen: de betrokken personen en producten. 8. Zich herinneren dat er een algemene informatieplicht rust op iedere onderneming, zoals de bemiddelaar en de verzekeraar, en de mogelijke sanctie van gemeen recht voor inbreuken op deze algemene informatieplicht bepalen. 9. Het begrip reclame herkennen op basis van de wettelijke definitie. 10. Zich herinneren dat vergelijkende reclame onder de volgende voorwaarden toegelaten is: niet-bedrieglijk zijn en niet-afbrekend zijn. 11. De verboden handelspraktijken jegens consumenten herkennen (oneerlijke, misleidende, agressieve handelspraktijken). 12. Herkennen wat een overeenkomst op afstand is. 13. Zich herinneren dat bepaalde inbreuken op de wet betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming aanleiding kunnen geven tot preventiemaatregelen en/of administratieve en strafrechtelijke sancties en dat de FOD Economie hier de toezichthoudende autoriteit is.
<p>De toepasselijke wetgeving betreffende de gegevensbescherming</p>	<ol style="list-style-type: none"> 14. Het materieel toepassingsgebied van de Algemene Verordening Gegevensbescherming - afgekort AVG (in het Engels: GDPR - General Data Protection Regulation) - herkennen en beseffen dat de gegevensbestanden die bijgehouden worden bij zowel verzekeringsondernemingen als verzekeringstussenpersonen hieronder vallen. 15. De zes basisbeginselen van de GDPR/AVG herkennen en begrijpen. 16. De zes voorwaarden herkennen inzake de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens. 17. Zich herinneren dat de toestemming aantoonbaar, vrij, specifiek en ten allen tijde intrekbaar moet zijn. 18. Zich herinneren dat er bijzondere categorieën van persoonsgegevens zijn waarvan de verwerking principieel verboden is (gevoelige gegevens), tenzij onder bepaalde voorwaarden (zoals de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene) en die gegevens herkennen.

	<p>19. Zich herinneren dat de verwerking van gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten principieel verboden is.</p> <p>20. Volgende rechten van de betrokkenen herkennen en begrijpen: recht op transparantie, recht van inzage, recht op rectificatie, recht op gegevenswissing (vergetelheid), recht op beperking van de verwerking, recht op overdraagbaarheid van gegevens en recht van bezwaar.</p> <p>21. De voornaamste opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke en van de verwerker herkennen op grond van hun definitie.</p> <p>22. De bevoegde toezichthoudende autoriteit bepalen: de Gegevensbeschermings-autoriteit (GBA).</p> <p>23. Zich herinneren dat een inbreuk op de GDPR/AVG aanleiding kan geven tot burgerlijke sancties (schadevergoeding van de geleden schade op basis van vermoeden van aansprakelijkheid) en administratieve sancties (boetes of andere).</p>
<p>De toepasselijke wetgeving betreffende de witwaswetgeving</p>	<p>24. Zich herinneren dat de levensverzekeringsondernemingen en de niet-exclusieve verzekeringstussenpersonen die levensverzekeringstakken uitoefenen deel uitmaken van de aan de wet van 18 september 2017 onderworpen entiteiten.</p> <p>25. De belangrijkste verantwoordelijke instanties in de strijd tegen het witwassen van geld door middel van levensverzekeringen herkennen: met name de CFI, de NBB en de FSMA en hun respectievelijke rol hierin bepalen.</p> <p>26. Herkennen dat de wet van 18 september 2017 een preventief gedeelte omvat en de aard van de mogelijke administratieve sancties bij inbreuk bepalen.</p> <p>27. Zich herinneren dat de wet van 18 september 2017 eveneens een repressief gedeelte omvat en de aard van de mogelijke strafrechtelijke sancties bij inbreuk bepalen (art. 505 van het strafwetboek).</p> <p>28. De drie belangrijkste doelstellingen van de wet van 18 september 2017 bepalen: het voorkomen van witwassen van geld, het voorkomen van financiering van terrorisme en het beperken van het gebruik van contanten (cash geld).</p> <p>29. Herkennen dat met betrekking tot het witwassen van geld of activa de gelden of activa van illegale of criminele afkomst moeten zijn en tevens de criminele activiteiten kunnen identificeren zoals omschreven in art. 4 23° van de wet van 18 september 2017.</p> <p>30. Herkennen dat met betrekking tot de financiering van terrorisme het niet enkel over illegale gelden en activa gaat (met name “verstrekken en verzamelen van geldmiddelen en vermogensbestanddelen”).</p>

	<p>31. Zich herinneren dat de betalingen en schenkingen in contanten beperkt zijn tot 3.000 EUR.</p> <p>32. De verantwoordelijke personen en hun specifieke rol binnen de onderworpen entiteiten benoemen, met name de AMLCO en de verantwoordelijke hooggeplaatste leidinggevende, en zich tevens herinneren dat elke medewerker ook hierin zijn verantwoordelijkheid draagt.</p> <p>33. De door de wet van 18 september 2017 opgelegde verplichtingen herkennen, met name de plicht tot identificatie en controle/verificatie, de plicht tot een klant-acceptatiebeleid, de plicht tot constante waakzaamheid, de meldingsplicht, de bewaarplicht en de opleidingsplicht.</p> <p>34. Het verschil omschrijven tussen de identificatie en de controle/verificatie van de identiteitsgegevens.</p> <p>35. Bepalen welke identiteitsgegevens het voorwerp moeten uitmaken van een identificatie en een controle/verificatie. Zich herinneren wanneer dit dient te gebeuren en de benodigde bewijsmiddelen hiervoor herkennen, zowel voor de natuurlijke personen als voor de rechtspersonen.</p> <p>36. Zich herinneren dat de vertegenwoordigers van natuurlijke personen en van rechtspersonen het voorwerp moeten uitmaken van de identificatie en de controle/verificatie, alsook de uiteindelijke begunstigten.</p> <p>37. De uiteindelijke begunstigten herkennen en zich herinneren dat er een centraal register m.b.t. de uiteindelijke begunstigten van juridische entiteiten werd opgericht (het zgn. UBO-register) en de doelstellingen ervan begrijpen.</p> <p>38. Bepalen hoe lang de documenten betreffende de identificatie moeten bewaard worden vanaf de dag van de verrichting.</p>
<p>Basisprincipes betreffende de informatievereisten en de gedragsregels</p>	<p>39. Het toepassingsgebied herkennen van hoofdstuk 5 van deel 6 van de wet van 4 april 2014 (art. 278).</p> <p>40. Het algemeen beginsel uitleggen met betrekking tot de fundamentele gedragsregel (wet van 4 april 2014, art. 279 §1), de kwalitatieve vereisten van de verstrekte informatie, met inbegrip van de publicitaire mededelingen (wet van 4 april 2014, art. 279 §2) en de beloningsvormen (wet van 4 april 2014, art. 279 §3).</p> <p>41. De verplichtingen herkennen van de verzekeringsdistributeurs betreffende de categorisering van de klanten (wet van 4 april 2014, art. 280).</p>

42. Zich herinneren dat enerzijds aan de klant precontractuele informatie moet worden verstrekt over de verzekeringstussenpersoon of –onderneming (wet van 4 april 2014, art. 281) en anderzijds er ook precontractuele transparantievereisten zijn ter voorkoming van belangenconflicten, met inbegrip van de aard van de vergoedingen en de informatie over de kosten en de bijhorende lasten (wet van 4 april 2014, art. 283 §1 tot en met §7).
43. Zich herinneren dat de verzekeringsdistributeur voorafgaand aan de sluiting van een verzekeringsovereenkomst de klant in een begrijpelijke vorm de relevante informatie over het verzekeringsproduct moet verstrekken en dat deze verplichting wat betreft niet-levensverzekeringen wordt nagekomen door het verstrekken van een gestandaardiseerd informatiedocument (IPID) (wet van 4 april 2014, art. 284 §4 en §5).
44. De voorwaarden van de precontractuele informatie aan de klant bepalen: op welk tijdstip, op welke manier, op welke drager en onder welke voorwaarden (wet van 4 april 2014, art. 285 §1 tot en met §7).
45. De algemene verplichtingen herkennen van de verzekeringsdistributeurs betreffende het beheer van de belangenconflicten (wet van 4 april 2014, art. 283 §8 tot en met §11).
46. De begrippen advies en gepersonaliseerde aanbeveling herkennen (wet van 4 april 2014, art. 5 47° en 48°).
47. In het kader van de zorgplicht, de algemene verplichtingen bepalen van de verzekeringsdistributeurs bij verkoop met en zonder advies (wet van 4 april 2014, art. 284 §1 tot en met §3).
48. Herkennen onder welke voorwaarden koppelverkoop toegelaten is waarvan minstens één van de elementen een verzekeringsproduct is (wet van 4 april 2014, art. 286).
49. Zich herinneren dat de voorwaarden waaronder bepaalde vergoedingen toegelaten zijn worden geregeld in een door de beroepsorganisaties van de sector aangenomen Gedragscode (wet van 4 april 2014, art. 287).
50. De algemene verplichtingen herkennen inzake het toezicht op producten en governancevereisten waaraan de verzekeringsdistributeurs onderworpen zijn (wet van 4 april 2014, art. 288 §1 tot en met §3 en art. 10 en 11 van de Europese verordening EU 2017/2358).
51. Zich herinneren dat enerzijds de verzekeringstussenpersonen en de nevenverzekeringstussenpersonen enkel producten mogen bemiddelen en anderzijds de verzekeringsondernemingen enkel producten mogen aanbieden, op voorwaarde dat zij, hun verantwoordelijken voor de distributie en hun personen in contact met het publiek, de essentiële kenmerken van de producten kennen (wet van 4 april 2014, art. 288 §4).
52. Zich herinneren dat de verzekeringsdistributeurs een klantendossier moeten bijhouden, en de gegevens van dit dossier herkennen (wet van 4 april 2014, art. 290) en zich herinneren dat zij elke verrichting van verzekeringsdistributie voor de toezichtdoeleinden van de FSMA moeten bijhouden gedurende minstens 5 jaar (wet van 4 april 2014, art. 291).

	<p>53. De aansprakelijkheidsregeling herkennen in het kader van de handelingen of het verzuim inzake de gedragsregels (wet van 4 april 2014, art. 293) en de burgerlijke sanctie bepalen bij schade geleden door een klant ten gevolge van het niet naleven van bepaalde gedragsregels (art. 30ter van de wet van 2 augustus 2002).</p> <p>54. Zich herinneren dat er aanvullende vereisten zijn voor de verzekeringsproducten met een beleggingscomponent (= spaar- en beleggingsverzekeringen) betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de informatieverstrekking aan klanten (wet van 4 april 2014, art. 295) • de zorgplicht, in het bijzonder de beoordeling van de passendheid en de geschiktheid (wet van 4 april 2014, art. 296) • de inducements (wet van 4 april 2014, art. 296/1) • de deugdelijke verslagen (wet van 4 april 2014, art. 296/2) • het beheer van belangenconflicten (art. 3 tot en met 7 van de Europese verordening EU 2017/2359). <p>55. De maatregelen en sancties herkennen die de FSMA mag treffen indien zij vaststelt dat de bepalingen betreffende de informatievereisten en gedragsregels niet worden nageleefd (wet van 4 april 2014, art. 311 §3).</p>
<p>Basisprincipes van bedrijfsethiek</p>	<p>56. Zich herinneren dat de bedrijfsethiek van de verzekeringssector voornamelijk samengevat wordt in sectorale gedragscodes opgesteld door de betrokken beroepsorganisaties en dat sommige van die sectorale gedragscodes de wettelijk opgelegde gedragsregels aanvullen of bevestigen.</p> <p>57. De kenmerken van de gedragscodes bepalen: enkel van toepassing op de aangesloten leden, in principe niet-afdwingbaar, als referentiepunt gebruikt door de FSMA, de Ombudsman van de Verzekeringen en de rechters in geval van gerechtelijke procedure.</p> <p>58. Zich herinneren dat samenwerkingsakkoorden tussen verzekeringsondernemingen en verzekeringstussenpersonen een verplichting om zich te houden aan de deontologische voorschriften kunnen opleggen.</p> <p>59. Het algemeen beginsel (“de fundamentele gedragsregel”) herkennen die alle verzekeringsdistributeurs verplicht om zich op loyale, billijke en professionele wijze in te zetten voor de belangen van hun klanten (= de algemene zorgplicht).</p>